

TERREMOTO EN PERÚ

Un ano despois

5º Informe de actividade da Confederación Caritas Española
Madrid, 13 de agosto de 2008

A un ano do terremoto que azotó o Sur do Perú, presentamos o quinto informe de actividade da Confederación Caritas Española, no cal se fai un balance detallado da situación de emerxencia que finalizou en abril de 2008. Ademais, detállanse as accións do Plan de Reconstrución que emprendeu a rede Cáritas nas zonas máis afectadas polo desastre.

Contido:

- ✓ Terremoto en Perú, un ano despois
- ✓ Accións realizadas por Cáritas no marco da emerxencia
- ✓ Cobertura da Axuda Humanitaria e Investimento Xeral
- ✓ Plan de reconstrucción
- ✓ Actuación de Cáritas Española

1.1 O terremoto

O sismo que se produciu o día 15 de agosto do 2007 na costa central do Perú, cunha magnitude de 7,9 na escala de Richter. Tivo como epicentro o mar a 60 Km. ao oeste de Pisco pertencente á rexión Ica - Perú. O terremoto foi consecuencia do movemento das placas tectónicas de Naza e de América do Sur que se achegan uns 77 mm ao ano. Segundo cifras oficiais, no sismo perderon a vida 519 persoas, aos que hai que sumar 1,291 feridos, 47,225 vivendas destruídas, 44,927 vivendas inhabitables e 44,810 vivendas afectadas. A iso hai que engadir o colapso de numerosos centros educativos, establecementos de saúde, edificios, tramos de estrada e pontes, así como dos servizos básicos de electricidade, auga e teléfono.

Nalgúns distritos da rexión Ica, o nivel de desnutrición en diversas poboacións supera o promedio rexional (15%) e o promedio nacional (25%); esta situación debe haberse agravado despois do terremoto debido ao incremento dos problemas de saúde e nutrición e da afectación das actividades económicas produtivas.

Segundo estimacións do Ministerio de Economía e Finanzas (MEF), en seu Marco Macroeconómico Multianual (MMM) 2008-2010, actualizado ao mes de agosto do 2007, o custo da reconstrución da infraestruturas pública danada polo sismo ascenderá a 220,68 millóns de dólares.

Estas perdas, tanto para as familias como para as empresas, incluíndo o Estado, xeraron un impacto social e económico prexudicial en todo o país, en particular no departamento de Ica; rexión cun desenvolvemento importante en manufactura e agro exportación.

1.1 Avaliación de danos sociais e materiais

O terremoto afectou a numerosas localidades nas diocese de Lurín, Cañete e Yauyos, Ica e Huancavelica. A poboación afectada ascende ao 71% da poboación total, tal como podemos ver no seguinte cadro.

Poboación das zonas afectadas

Region	Provincias	Población total	Población afectada	%
Ica	Ica	297,771	216,161	73%
	Chincha	181,777	192,436	106%
	Pisco	116,865	110,493	95%
		596,413	519,090	87%
Lima	Cañete	191,409	71,293	37%
	Yauyos	25,325	21060	83%
		216,734	71,293	33%
Huancavelica	Castrovirreyna	20,018	17,380	87%
	Huaytará	28,129	13,465	48%
		48,147	17,380	36%
<i>Total</i>		861,294	607,763	71%

Fonte: Indeci, al 16.10.07

Se ben as rexións afectadas se caracterizan (con excepción das provincias de Castrovirreyna e Huaytará da rexión Huancavelica) por ser zonas de desenvolvemento, nas que se presentan importantes experiencias de produción industrial e agrícola de exportación, o terremoto mostrou que detrás desta bonanza ocúltanse situacións de pobreza e desigualdade que son, xustamente, as que explican en parte os terribles efectos do terremoto.

A situación actual das vivendas e os servizos de auga e saneamento é unha das maiores preocupacións actuais polas súas condicións sumamente precarias e de alta contaminación ambiental.

Segundo os datos oficiais, das máis de 80.000 familias con vivendas destruídas, 16,159 familias atópanse acollidas temporalmente en albergues e carpas. O subministración de auga potábel realízase a través de camións cisterna. E o saneamento básico ten moi baixa cobertura. Segundo o Instituto Nacional de Defensa Civil – INDECI, a caída das vivendas e edificios públicos produciu máis de 8 millóns de metros cúbicos de entullo, cuxa remoción se veu realizando a través de maquinaria pesada dos gobernos rexionais (Ica e Lima) e locais, co apoio de Cáritas e outras organizacións.

Así mesmo, o Indeci confirmou que as vivendas afectadas polo terremoto suman 134.249, segundo se detalla no seguinte cadro:

Region	Provincias	Población total	Viviendas afectadas
Ica	Ica	297,771	47,989
	Chincha	181,777	41,203
	Pisco	116,865	21,257
	Sub Total	596,413	110,449
Lima	Cañete	191,409	13,419
	Yauyos	25,325	4,212
	Sub Total	216,734	17,631
Huancavelica	Castrovirreyna	20,018	3,476
	Huaytará	28,129	2,693
	Sub Total	48,147	6,169
TOTAL		861,294	134,249

Fonte: Indeci, al 16.10.07

Os habitantes das vivendas afectadas poden ser clasificados en tres tipos:

- a) **Poseionarios:** son familias que accederon a terreos e vivenda a través da adxudicación por parte de hacendados ou ocuparon áreas por iniciativa propia. Se ben teñen unha propiedade, de feito esta non conta con recoñecemento legal, o que lles expón limitacións para o exercicio dos seus dereitos, como, por exemplo, o de ser beneficiarios dos bonos que dá o Estado para a reconstrución de vivendas.
- b) **Inquilinos:** son familias que habitaban vivendas alugadas. Ao haberse derrumbado as casas non teñen hoxe as condicións económicas para volver a alugar por haber perdido as súas fontes de ingresos. A pesar de que esta situación é coñecida, o Goberno non expuxo ata o momento medidas para apoialos.
- c) **Propietarios:** non contan con recursos suficientes para reconstruír as súas vivendas, especialmente polo alto custo da construción neste momento e/ou porque quedaron afectadas as súas fontes de ingreso. Así mesmo, séntense inseguros respecto ao respecto dos límites dos seus terreos, debido á carencia de información e medidas dos gobernos locais para apoiar a medición e establecemento de límites dos terreos para a construción das vivendas ou o establecemento de cercos.

Os principais trazos da problemática da vivenda nas zonas afectadas son os seguintes:

- Falta de estudos e/ou sobre características xeotécnicas, económicas e ambientais, que determinan as políticas de uso de solos, zonificación e planificación urbana. Situación que xera inseguridade e limita o avance do proceso de reconstrución.
- Desinformación catastral e rexistral, e falta de iniciativa nos gobernos locais para establecer mecanismos e accións para a delimitación dos terreos, que sirvan de base para que as familias que queren reconstruír as súas vivendas ou cercar os seus terreos fágano nunha situación de seguridade e respecto aos dereitos dos seus veciños lindeiros.
- descoñecemento e limitacións para o acceso a información sobre as modalidades de financiamento de vivendas que se veñen ofrecendo desde o estado e as empresas privadas.
- Desorganización da poboación, que limita as súas posibilidades para concertar cos gobernos locais, rexionais e o nacional, procesos de reubicación urbana, rehabilitación ou instalación de servizos públicos e outros aspectos vinculados á reconstrución de vivendas.
- Falta de coñecemento sobre zonas (canteiras) nas que é posible dotarse do material.
- limitada oferta local de man de obra cualificada en construción antisísmica.

A **infraestrutura educativa** tamén foi seriamente afectada. O Ministerio de Educación e institucións non gobernamentais veñen avaliando a magnitude dos danos para iniciar as accións de reconstrución. Como unha primeira medida instaláronse aulas temporais para poder reiniciar as clases.

Instituciones educativas afectadas

Region	Provincias	Nº locales escolares	Total aulas 2005	Aulas afectadas
Ica (*)	Ica	634	3,731	76
	Chincha	415	2,237	136
	Pisco	284	1,433	81
		1,333	7,401	293
Lima (**)	Cañete	489	2,846	456
	Yauyos	225	808	73
		714	3,654	529
Huancavelica (***)	Castrovirreyna	206	603	19
	Huaytará	217	588	20
		423	1,191	39
Total		2,470	12,246	861

(*)Fuente: Oficina de Infraestructura Educativa do MED, de acordo coa avaliación de 104 IE de 7 distritos de Chincha, 7 de Pisco e 8 de Ica. (** *) Fuente: Oficina de Infraestructura Educativa do MED, de acordo coa avaliación de 186 IE de 8 distritos de Yauyos e 17 distritos de Cañete. (***) Fuente: Oficina de Infraestructura Educativa do MED, de acordo coa avaliación de 20 IE de 3 distritos de Huaytará e 2 distritos de Castrovirreyna.

A pesar das iniciativas que se veñen implementando desde o Estado e do apoio de diversas institucións privadas, continúan sen ser suficientemente atendidos os graves danos sufridos no sector educación na rexión Ica.

Á infraestrutura educativa colapsada, sumouse a seguinte situación que, non substancial, non variou ata o momento:

- alumnos e alumnas que sufriron a interrupción das súas actividades escolares; con moito esforzo as reiniciaron cunha currícula de emerxencia elaborado pola DREI e en aulas temporais moitos deles;
- docentes, directivos e a comunidade educativa en xeral están afectados na súa saúde mental, situación laboral e persoal pola destrución das súas vivendas, a morte de familiares e perda dos seus medios e postos de traballo,
- limitacións e debilidades estruturais, como a capacitación aos docentes, deficiencias na xestión educativa, etc.

A infraestrutura dos establecementos de saúde sufriu danos importantes, o que dificultou a atención dos feridos polo terremoto na zona afectada e que os casos máis graves sexan trasladados aos centros de saúde de Lima.

Establecimientos de saúde afectados

Region	Provincias	Locales afectados
Ica	Ica	4
	Chincha	14
	Pisco	1
		19
Lima	Cañete	2
	Yauyos	17
		19
Huancavelica	Castrovirreyna	4
	Huaytará	5
		9
Total		47

Fonte: Indeci, ao 16.10.07

2. ACCIONS REALIZADAS POR CÁRITAS NO MARCO DA EMERXENCIA

Como resposta ao inxente reto humanitario orixinado polo terremoto do 15 de agosto de 2007, a rede Cáritas lanzou unha campaña de solidariedade a nivel nacional e internacional, cuxa resposta foi inmediata e permitiu que diversas organizacións fixeron chegar a súa axuda aos damnificados.

Na primeira fase da emerxencia, a través da rede local comercial de Cáritas Perú logrouse atender as necesidades básicas e inmediatas de máis de 55,000 familias. Nos meses seguintes, o traballo que se veu realizando a favor desas persoas estivo orientado a mellorar as súas condicións de vida en campos básicos como a vivenda, saúde, saneamento, estado psicosocial e espiritual, así como seguridade alimentaria.

Esta acción de resposta á emerxencia completouse nos últimos meses co lanzamento dun vasto programa de reconstrución das zonas afectadas, que está xa en fase de execución. Considerando a transcendencia do terremoto na vida das persoas afectadas, no **Plan de Emerxencia no Sur do Perú** implementado pola rede Cáritas contémplanse as seguintes liñas de apoio:

- Fortalecemento de capacidades locais
- Apoio alimentario e nutricional
- Instalación de carpas, albergues e latrinas
- Auga segura
- Atención de saúde
- Atención médica e rehabilitación de casos severos
- Consellería psicosocial e espiritual

➤ Apoio ao fortalecemento de capacidades locais

Realizouse unha acción articulada con organizacións locais e rexionais. Desta maneira, se vén colaborando cos Comités de Defensa Civil para proceder á avaliación de danos e análise de necesidades, co obxecto de facilitar a chegada da axuda humanitaria aos seus destinatarios.

Así mesmo, establecéronse convenios de colaboración con diversas institucións e organizacións para a atención ás persoas damnificadas, tanto nos primeiros momentos da emerxencia como no actual proceso de reconstrución. Entre estas organizacións figuran a Mesa de Concertación de Loita contra a Pobreza - MCLCP, o Consorcio Educativo de Ica, as Comisións especiais de Vivenda e Educación, os Governos Rexionais de Ica e Huancavelica, así como diversas ONG.

Dentro da estratexia de resposta á emerxencia da rede Cáritas, mereceu unha atención especial o fortalecemento das capacidades logísticas e operativas de da rede diocesana de Cáritas e das institucións locais da Igrexa peruana, co fin de garantir a capacidade operativa e logística requirida para atender a envergadura da catástrofe.

➤ **1,480 toneladas de alimentos distribuídas**

Grazas ás doazóns recibidas, logrouse distribuír ata a data 1,480 toneladas de alimentos, valoradas nuns US\$ 1.646,004 aproximadamente.

Cadro de distribución da axuda alimentaria

Provincias	Kg.	US\$
Cañete / Yauyos	175,128	216,976
Chincha	329,802	377,693
Ica	478,357	443,811
Pisco	480,733	591,318
Huancavelica	13,207	12,893
Turín	2,832	3,313
TOTAL	1,480,058	1,646,004

Os axentes pastorales de 40 parroquias organizaron ollas comúns (comedores populares) para atender as necesidades de alimentos dos damnificados. A través destas organizacións, repartíronse tamén 36,597 kits de cociña e menaxe, por un valor global de US\$ 123,445.

Na Diocese de Ica, se atenderon 117 ollas comúns e na Prelatura de Cañete outras 45, nos que se serviron 518,400 racións de alimentos. Así mesmo, A través destes comedores distribuíronse racións mensuais familiares de 29,7 kgs integrados por azucre, aceite, conservas de pescado, minestras, arroz, fariña e cereais.

Cadro de organización de comedores

PROVINCIA	Comedores		Implementos de comedores (kit de cocina y menaje)	
	Nº	Raciones atendidas	Kg.	US\$
Cañete	45	144,000	2,058	2,408
Chincha	20	64,000	15,512	53,048
Ica	50	160,000	11,773	29,125
Pisco	30	150,400	7,614	38,864
TOTAL	145	518,400	36,957	123,445

- Instalación de 700 latrinas e distribución de 1,140 bidóns purificadores de auga

A raíz do terremoto, as canalizacións de auga e rede sufriron grandes danos, razón pola cal se decidiu dar prioridade á instalación de latrinas. Neste contexto, instaláronse 50 latrinas en Cañete e actualmente se veñen instalando 650 máis en zonas rurais.

En conto ao abastecemento de auga, entregáronse 1,140 bidóns con filtros purificadores de auga e distribuíronse máis de 5,000 litros de auga e bebidas para consumo. O proceso de distribución foi acompañado dun programa de información e capacitación sobre o manexo de auga segura e normas hixiénicas nas provincias de Cañete e Ica.

Distribución de bidóns de auga con filtros e provisión de auga segura

Provincias	Agua y bebidas para consumo		Bladder de 10m3	Cilindros para agua	Bidones con filtro para agua	
	Litros	US\$			Nº	US\$
Cañete/Yauyos	53,775	137,210		500		4,747
Chincha	244,137	551,120	1		257	7,646
Ica	98,553	229,629			425	12,644
Pisco	87,059	202,847	1		368	10,948
Huancavelica	5,674	13,220			90	2,678
Lurín	12,881	30,013				
TOTAL	502,079	1,164,040	2	500	1,140	38,663

Tamén se adquiriu e entregado 12,200 kits de hixiene familiar.

Kits de hixiene e materiais de lavado persoal e limpeza distribuídos

PROVINCIA	KITS DE HIGIENE		ASEO PERSONAL Y LIMPIEZA	
	Nº	US\$	Kg	US\$
Cañete / Yauyos	1,950	36,692	4,814	33,183
Chincha	1,257	18,391	13,604	51,107
Ica	5,625	75,063	6,328	20,531
Pisco	3,368	45,866	6,220	17,331
Huancavelica			4,794	1,144
TOTAL	12,200	176,012	35,760	123,296

➤ 1,030 tendas de campaña e 1,690 albergues instalados

Outra das principais necesidades en emerxencias desta magnitude é a urxencia de proporcionar abrigo temporal aos damnificados. Para iso, nun primeiro momento, nas provincias de Chincha, Pisco, Ica, Cañete, Yauyos e Castrovirreyna instaláronse 1.030 tendas de campaña.

Ademais, nas provincias de Cañete e Yauyos, instaláronse 1.690 módulos de madeira e plástico reforzado: albergues rústicos con estrutura de eucalipto e esteiras nas provincias de Ica, Chincha e Pisco; e albergues de adobe na provincias de Castrovirreyna.

Estes refuxios temporais construíronse baixo a dirección de mestres de obras e a participación dos beneficiarios. Mentres, na construción dos módulos de plástico reforzado, o Corpo Xeral de Bombeiros do Perú realizou as tarefas de supervisión técnica das obras.

Número de tendas de campaña, albergues e ferramentas distribuídos

Provincias	Carpas	Albergue temporal	kit de herramientas
Chincha	210	137	66
Ica	360	325	162
Pisco	406	188	97
Cañete/ Yauyos	25	950	150
Castrovirreyna	29	90*	30
TOTAL	1,030	1,690	505

*Construción de primeira etapa de vivenda definitiva en adobe.

Entregáronse 505 kits de ferramentas para apoiar a retirada de entullo e limpeza dos terreos onde construíronse os albergues temporais.

Segundo a estimación do Goberno, o sismo xerou un total de 8 millóns de metros cúbicos de entullo, dos cales se retiraran ata a data un volume estimado do 40%. Estas accións realizáronse en coordinación cos gobernos locais, líderes comunales e parroquias. Ata fins do mes de decembro do 2007 contribuíuse coa eliminación de 31.320 m³ de entullo.

➤ 2,000 persoas atendidas en 19 campañas de saúde

En coordinación co sector saúde, realizáronse 19 campañas de saúde nos centros de saúde parroquais cun investimento de US\$ 53,090.

Campañas de saúde realizadas

PROVINCIA	CAMPAÑAS DE SAUDE REALIZADAS	INVERSIÓN US\$
Cañete	1	4,878
Chincha	1	6,311
Ica	11	19,415
Pisco	6	22,486*
TOTAL	19	53,090

*Inclúe medicinas para a atención de hospital de campaña de médicos cubanos e compra de insumos para desratización

Cabe indicar que todas as accións en saúde cumpriron cos protocolos de atención previstos pola Organización Panamericana da Saúde - OPS e as normas locais do sector.

Nas provincias de Cañete, Chincha, Ica e Pisco se atendeu gratuitamente a un promedio de 2.000 homes e mulleres, de todas as idades.

Apoiouse con medicamentos variados, o funcionamento de 17 dispensarios parroquais: 6 en Chincha, 3 en Pisco e 8 en Ica.

En total distribuíronse 1.157 kits de medicamentos, por un valor de US\$ 52.837 e 9.258 quilos de medicamentos varios, por un importe de US\$ 142.261. Asinouse un convenio co Departamento Episcopal de Pastoral da Saúde – Depasa, para atender a persoas que requiran dun tratamento especializado de saúde.

Neste marco se vén canalizando a atención de pacientes para a súa axeitada atención en institucións de saúde locais e de Lima.

Kits de medicina distribuídos

PROVINCIA	KITS DE MEDICINA		TÓPICO, MEDICINAS VARIAS	
	Kg.	US\$	Kg.	US\$
Cañete	280	4,882	4,321	68,264
Chincha	115	6,295	2,267	35,819
Ica	196	19,415	1,600	25,272
Pisco	566	22,245	1,070	16,906
TOTAL	1,157	52,837	9,258	146,261

Así mesmo distribuíronse mantas e roupa de abrigo aos damnificados.

Roupa e mantas distribuídas

PROVINCIA	ROUPA / ZAPATOS		MANTAS	
	Kg.	US\$	Kg.	US\$
Cañete	97,711	62,630	10,320	28,070
Chincha	202,442	115,236	11,672	31,639
Ica	75,355	25,132	15,332	41,704
Pisco	15,777	50,589	8,687	23,628
Huancavelica	71,054	24,653	4,138	11,254
Lurín	5,160	1,806	155	422
TOTAL	467,499	280,046	50,303	136,716

➤ Acompañamento psicosocial e espiritual

A experiencia traumática que se xera tras un desastre natural de gran magnitude se ve aumentada polas precarias condicións nas que deben vivir as vítimas ao ser trasladadas a albergues ou outras vivendas e pola falta de traballo. A este cadro súmase, ademais, a ausencia dun mínimo acougo e tranquilidade para procesar os seus sentimentos de duelo diante da perda tanto de familiares e amigos como das súas pertenzas.

Por este motivo, neste tipo de emerxencias é prioritario articular un programa de acompañamento psicosocial e espiritual para os damnificados. En razón a iso subscribiuse un convenio coa Fundación Richmond Fellowship Perú, para brindar apoio a adultos e nenos nas provincias de Ica e Pisco ata o mes de xullo. Ata a data atópanse en funcionamento dous proxectos, situados na Parroquia de San Clemente, en Pisco, e na Parroquia de San Juan, en Ica. Proximamente engadiranse tres proxectos máis.

O programa contempla o traballo en grupos, así como a atención individual nos casos de persoas que así se requiran.

3. COBERTURA DA AXUDA HUMANITARIA E INVESTIMENTO XERAL

➤ Acade das familias atendidas

Segundo os rexistros de distribución de axuda humanitaria das parroquias e equipos técnicos de Cáritas, en toda o área afectada se puido atender polo unha vez con algún tipo de axuda, a mais de 55,000 familias nas 4 diocese de Ica, Cañete-Yauyos e Huancavelica.

Familias atendidas durante a emerxencia

Región – Diócesis	Provincias afectadas	Nº familias atendidas (a)
Diócesis de Ica Región Ica	Chincha	16,440
	Pisco	6,727
	Ica	28,500
Diócesis de Cañete y Yauyos Región Lima	Cañete y Yauyos	1,000
Diócesis de Huancavelica Región Huancavelica	Castrovirreyna	561
	Huaytará	1784
Diócesis de Lurin	Lurin	270
TOTAL		55,282

(a) Fonte: reporte parroquias, equipos locais Cáritas.

➤ Investimento xeral nas accións de emerxencia

Ao 31 de decembro, o importe da axuda humanitaria canalizada por Cáritas do Perú ascendía a US\$ 5,429.784. A magnitude da traxedia no sur do país mobilizou unha gran corrente de solidariedade cos damnificados a través da rede Cáritas, que permitiu asegurar que a axuda humanitaria aos damnificados chegue a toda o área afectada.

	CONCEPTOS	GASTO US\$
1	ALIMENTOS	2,934,771
	<i>Alimentos, auga, bebidas, menaxes</i>	
2	VIVENDA YEALBERGUE	831,737
	<i>Carpas, albergues rústicos, ferramentas, implementos</i>	
3	SANEAMIENTO	343,882
	<i>Bidóns con filtro, kits de hixiene</i>	
4	ROUPA E ABRIGO	822,605
	<i>Roupa, frazadas, artigos de dormitorio</i>	
5	SAÚDE	240,198
	<i>Medicinas e equipos</i>	
6	EDUCACIÓN	175,556
	<i>Paquetes escolares, mobiliario, xoguetes</i>	
7	SOPORTE DE OPERACIÓNS	81,035
	<i>Equipos e implementos de traballo</i>	
	TOTAL	5,429,784

4. PLAN DE RECONSTRUCCIÓN

Tendo en conta a dinámica e necesidades derivadas do proceso de atención á emerxencia, Cáritas do Perú iniciou no mes de decembro de 2007, en colaboración co conxunto da rede internacional de Cáritas, actividades vinculadas á fase de reconstrucción; accións que deron inicio ao deseño dun programa de atención integral orientado a atender a reconstrucción da zona afectada.

- O obxectivo dese programa é o de asegurar o benestar e a dignidade das poboacións en situación de pobreza e vulnerabilidade que resultaron afectadas polo terremoto do 15 de agosto, contribuíndo co proceso de reconstrucción e mellora das condicións de vida das familias. Resultados esperados e principais liñas de actividade

R1. Reconstrucción educativa

Reconstrucción e mejoramiento da capacidade educativa e de xestión dun grupo seleccionado de institucións educativas da rexión Ica.

A presente proposta, contribuirá á reconstrucción educativa, nunha perspectiva de mediano prazo, apoiando na reconstrucción física das instalacións e no fortalecemento de capacidades nos actores e institucións educativas (IE) para a atención das necesidades educativas xeradas e postas en evidencia polo terremoto.

As liñas de actividade para este resultado son as seguintes:

- Reconstrucción de infraestruturas educativas, sismorresistentes, con materiais nobres.
- Equipamento de institucións educativas con mobiliario e recursos axeitados para o normal desenvolvemento dos labores escolares.
- Fortalecemento de capacidades de docentes e directivos en: xestión educativa; manexo de situacións de tensión post-trauma; e mellora da calidade educativa nas áreas social, comunicación integral e lóxico matemática.

Como resultado da coordinación coa Dirección Rexional de Educación de Ica – DREI e da visita aos centros educativos afectados nas provincias de Pisco, Ica e Chincha,

seleccionáronse 14 IE como beneficiarias das obras de reconstrución que liderará Cáritas do Perú:

IE beneficiarias das obras de reconstrución

Nº	Provincia	Distrito	Institución Educativa	Nivel*	Nº Docentes	Nº Alumnos
1	ICA	Ica	I.E Nº 22299 Carlos Cueto Fernandini	P	30	978
2			Nº 22741 Tierra Prometida	P	3	50
3			CEI Nº 89 Tierra Prometida	I	1	40
4			IE 22487 San Martín de Porres	P y S	45	800
5		Salas	IE Nº 22661 Juan Donaire Vizarrata	P y S	19	384
6		San José de los Molinos	Catalina Buendía Pecho	S	26	396
7		San Juan Bautista	Nº 22342	P	5	70
8		Pachacutec	Nuestra Señora del Rosario	S	35	547
9	PISCO	Tupac Amaru Inca	22453 Francisco Bolognesi C	P	10	215
10		Independencia	22444 Los Libertadores	P y S	7	258
11	CHINCHA	Chincha Alta	Cruz Blanca Nº 22234	P	12	197
12		Grocio Prado	Nº 22281	I- J - P	7	48
13		El Carmen	IEI Nº 412 Hoja Redonda	I	3	75
14		Pueblo Nuevo	Santa Teresita del Niño Jesús	I	15	50
					221	4,108

(*) I: Inicial; J: Xardín; P: Primaria; S: Secundaria.

Así mesmo, contemplouse a elaboración de 5 expedientes técnicos de reconstrución física doutras IE, co fin de apoiar o labor da DREI. Nestes casos Cáritas do Perú non contemplou a execución das obras de reconstrución.

IE beneficiarias de elaboración de expedientes técnicos

Nº	Provincia	Distrito	Institución Educativa	Nivel*
1	ICA	San José de los Molinos	IE Nº 22375 Santa Rosa de los Molinos	P-S
2		San Juan Bautista	IE Nº 30	I
3	PISCO	Tupac Amaru Inca	22453 Francisco Bolognesi C	P
4	CHINCHA	Grocio Prado	IE La limosnera de Dios (Niño de Jesús)	P
5		El Carmen	IE Juan Velasco Alvarado	I- P

(*) I: Inicial; J: Xardín; P: Primaria; S: Secundaria.

R2. Reconstrución de vivendas unifamiliares

Tendo en conta esta realidade complexa e habendo transcorrido un ano da emerxencia, atopámonos diante dun panorama marcado por un escaso avance do proceso de reconstrución das vivendas e alta demanda de vivenda.

As liñas de actividade para este resultado son as seguintes:§

- Apoio á construción de módulos básicos de vivendas sismorresistentes §
- Capacitación e información en modelos e técnicas para a construción de vivendas antisísmicas de baixo custo.§
- Asesoría e información legal e de oportunidades de apoio financeiro.§
- Fortalecemento de organizacións de base para a súa interlocución e incidencia nos Gobiernos locais e rexionais.

Construiranse módulos de vivendas --de quincha, adobe ou ladrillo, de acordo ás particularidades culturais de cada zona de intervención e a capacidade de achega das

familias beneficiarias--, que cumprirán con estándares de construción sismorresistente. A poboación beneficiaria participará na construción.

Implementarase un Centro de Asesoría e Información para orientar á poboación en temas clave da problemática da vivenda nas zonas afectadas polo terremoto: formalización de dereitos de propiedade, oportunidades de apoio financeiro, e modelos e técnicas de construción antisísmicas.

R3. Mellora da actividades económico-productivas

Con este obxectivo proxéctase que as familias damnificadas contén con recursos e capacidades necesarias para mellorar a súa actividade produtiva e a súa inserción no mercado.

Como primeira fase elaborárase un diagnóstico e un plan de promoción do desenvolvemento de actividades económico-productivas nas zonas afectas polo terremoto.

Na segunda fase desenvolveranse e implementarán propostas técnicas de intervención en torno ás liñas de actividade identificadas, e realizaranse os estudos de liña de base, para apoiar e ampliar os indicadores, cunha metodoloxía e nun nivel que poida servir para establecer o sistema de monitoreo e avaliación do plan.

As liñas de actividade para este resultado son as seguintes:

- Promoción de microempresas de bens e servizos
- Reconstrución agropecuaria para mellorar produción e ingresos

R4. Saúde e nutrición

Desde o mes de decembro do 2007, Cáritas Perú veu promovendo e apoiando o funcionamento de Centros de Promoción Infantil, brindando alimentos e capacitación como unha estratexia para xerar condicións axeitadas para o crecemento e desenvolvemento de nenos menores de 5 anos, e previr o risco de desnutrición.

Como parte do Programa de Reconstrución, buscarase dar continuidade a esta experiencia, aproveitando as capacidades desenvolvidas por estas organizacións en actividades de atención, promoción da saúde e nutrición do neno.

As liñas de actividade para este resultado son as seguintes:

- Vixilancia nutricional
- Promoción de produción familiar para autoconsumo
- Promoción de espazos saudables: vivenda, municipio, comunidade, escolas
- Acceso a servizos de saúde: incidencia a nivel de sector saúde
- Melhoramiento de infraestrutura de saúde

R5. Auga, saneamento e medio ambiente

Para contribuír co melhoramiento do acceso a auga segura promoverase que os sistemas de auga potábel sexan construídos en coordinación cos Gobernos locais e coa participación da

poboación beneficiaria. Para consolidar a xestión comunitaria dos sistemas de auga fortalecerase seu Xunta de Administración de Auga e Saneamento – JAAS.

As liñas de actividade para este resultado son as seguintes:

- Instalación de sistema de auga potábel
- Fortalecemento das capacidades e competencias das JAAS
- Promoción de prácticas para unha cultura sanitaria da poboación
- Fortalecemento das capacidades da municipalidade do distrito

R6. Reconstrución de infraestruturas eclesiales

De acordo ás prioridades que estableza a Diocese de Ica, dotarase de material para rehabilitación de espazos de traballo e encontro comunitario e pastoral para as parroquias que foron afectadas polo terremoto. Iso contempla o investimento en materiais de construción por un importe estimado de US \$ 3,000 por parroquia.

As liñas de actividade para este resultado son as seguintes:

- Construción e equipamento de salóns de uso múltiple
- Axuda para a construción de templos parroquais en apoio aos esforzos da poboación.
- Instalación e equipamento de estruturas rústicas para a estimulación e recreación en 2 parroquias en cada provincia afectada

R7. Fortalecemento da organización e capacidades locais

En coordinación con institucións especializadas como o Instituto Nacional de Defensa Civil – Indeci, realizaranse catro talleres de capacitación sobre prevención e xestión de desastres para líderes locais, municipalidades e organizacións sociais.

Apoiarase e promoverá a formulación de plans de desenvolvemento local, centrados na xestión de riscos, ademais do fortalecemento das tres Cáritas Diocesanas do ámbito do Programa: Cañete / Yauyos, Huancavelica e Ica.

As liñas de actividade para este resultado son as seguintes:

- Capacitación en prevención, mitigación, alerta temperá e plans de resposta a desastres
- Elaboración de plans locais con enfoque de xestión de riscos (mapa de riscos, zonificación e catastro).
- Acompañamento do orzamento participativo, incidencia nos gobernos locais, rexionais e no nivel nacional
- Fortalecemento das Cáritas Diocesanas

➤ **AMBITO DE INTERVENCIÓN**

A diferenza da fase de emerxencia, en onde a axuda fíxose chegar de maneira masiva, durante a fase de reconstrución a intervención céntrase nestes ámbitos:

REXIÓN	PROVINCIA	DISTRITO
ICA	Chincha	El Carmen
		Grocio Prado
	Ica	Ica
		Pueblo Nuevo
		San Juan Bautista
	Pisco	Humay
		San Clemente
LIMA	Cañete	Imperial
		San Luis
		San Vicente
	Yauyos	Azángaro
		Chocos
		Huangascar
		Madean
		Viñac
HUANCAVELICA	Castrovirreyna	Chupamarca
		Huamatambo
		San Juan
		Tantará

5. ACTUACIÓN DE CÁRITAS ESPAÑOLA

Desde o primeiro momento, Cáritas Española estivo en comunicación directa con Cáritas Perú, para ofrecerlle todo o seu apoio e protexo nos labores de atención aos damnificados, e coordinar a resposta ás numerosas demandas informativas expostas ao fío da emerxencia polos diferentes medios de comunicación. Tamén se participou en reunións de coordinación coa Axencia Española de Cooperación Internacional (AECI), así como con organismos públicos e outras organizacións humanitarias.

Cáritas Española respondeu nos días inmediatamente posteriores ao sismo cun primeiro envío de 100.000 euros a Cáritas Perú para apoiar as operacións de auxilio aos damnificados, ademais de reafirmar o seu compromiso de colaboración con ela dentro da traxectoria de traballo conxunto que desde fai tempo manteñen ambas Cáritas nacionais.

Visita a Perú

En xullo deste ano o director dos Servizos Xerais, José Luis Pérez Larios, visitou Perú e a zona de intervención da emerxencia para coñecer no terreo a evolución dos proxectos que se están levando a cabo co apoio de diversas organizacións españolas.

Desta maneira, púidose evidenciar o avance das obras de reconstrución educativa que se están realizando nas cidades de Chincha, Pisco e Ica, e os efectos da axuda humanitaria canalizada a través de Cáritas do Perú á poboación afectada polo terremoto do 15 de agosto.

Nesta visita, o director dos Servizos Xerais puido evidenciar o traballo desenvolvido por seu contraparte coa achega Cáritas Española por un importe de 394.465 euros para a atención da emerxencia e outra partida de 2.436,244 euros para proxectos de reconstrución educativa, ademais de comprometer 600.000 euros para a construción de vivendas sismorresistentes nas áreas de Ica, Pisco, Chincha e Cañete.

Pola súa vez, desde Cáritas Española reafirmouse o compromiso de cooperación fraterna de seguir fortalecendo o traballo de Cáritas do Perú no plan de reconstrución que puxo en marcha coas seguintes liñas de intervención:

- **Reconstrución educativa:** Reconstrución e melloramento da capacidade educativa e de xestión dun grupo seleccionado de institucións educativas da rexión Ica.
- **Reconstrución de vivendas unifamiliares:** As familias damnificadas dispoñen da posibilidade e capacidades para acceder a vivendas saudables e seguras.
- **Mellora da actividades económico-productivas:** As familias damnificadas contan con recursos e capacidades necesarias para mellorar a súa actividade produtiva e a súa inserción no mercado
- **Saúde e Nutrición:** Mellora das medidas de prevención e coidado da nutrición e saúde de nenos menores de tres anos, e nais de sectores máis necesitados.
- **Auga, saneamento e medio ambiente:** Mellora do acceso a auga segura.
- **Reconstrución de infraestrutura eclesial:** Fortalecemento das capacidades das institucións de Igrexa para a realización do seu labor pastoral.
- **Fortalecemento da organización e capacidades locais:** Organizacións comunitarias e actores clave fortalecen as súas capacidades para o desempeño de súas roles no proceso de reconstrución e desenvolvemento local.

Está previsto que todas estas accións estean culminadas a fins de 2009. Xunto ás numerosas achegas privadas, Cáritas Española contará co apoio de diversas Administracións públicas para a posta en marcha destas accións.

Apoio en cifras

Co apoio de Cáritas Española se puxeron en marcha 14 proxectos de atención á emerxencia --apoio alimentario, atención sanitaria e acceso ao auga potábel-- por valor de 394.465 euros, dos cales se beneficiaron máis de 103.000 persoas.

No marco desta acción humanitaria apoiada por Cáritas Española distribuíronse máis de 522 toneladas de alimentos e 1.410 filtros de auga, e financiáronse 14 campañas de saúde e de subministración de medicamentos para atender a un total de 28.000 persoas.

Así mesmo, estanse construíndo 14 grandes colexios na rexión de Ica que beneficiarán directamente a máis de 5.885 alumnos, a maioría dos cales viven en zonas de difícil acceso. Todas estas escolas estarán dotadas con mobiliario escolar e ordenadores, e ademais fortalecerase as capacidades das mestres a través dun programa de capacitación. O investimento de Cáritas Española neste apartado de reconstrución educativa é de 2.436.244 euros.

Campaña “Cáritas con Perú”

Nos días inmediatamente posteriores ao terremoto do 15 de agosto de 2007, Cáritas Española puxo en marcha a campaña “Cáritas con Perú” para canalizar para os damnificados a colaboración solidaria da sociedade española. A difusión desta campaña e da evolución da resposta da rede Cáritas a esta nova emerxencia se veu realizando a través dunha intensa acción informativa sobre as distintas fases da emerxencia.

Campaña «CÁRITAS CON PERÚ»	
Teléfono de información y donaciones: 902.33.99.99	
<i>Entidad</i>	<i>Número de cuenta</i>
BBVA	0182-5906-80-0202012018
LA CAIXA	2100-2208-36-0200206652
CAJA MADRID	2038-1028-18-6000940788
POPULAR	0075-0001-81-0606722239
SANTANDER	0049-1892-65-2010212035
BANESTO	0030-1550-33-0000374271
CAIXANOVA	2080/0000/75/0040250250

Imaxes dispoñibles en www.caritas.es